

עפ"א (חיפה) 55279-04-25 - אסאמה מסארווה נ' הרשות לאכיפה במקרהין

עפ"א (חיפה) 55279-04-25 - אסאמה מסארווה נ' הרשות לאכיפה במרקע עינימחווי חיפה

עפ"א (חיפה) 55279-04-25

אסאמה מסארווה

נ ג ד

הרשות לאכיפה במרקע עין

בית המשפט המחווי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעוirs פליליים

[05.05.2025]

כבוד השופטת אילנית אימבר

החלטה

ר��ע

1. לפני בקשה לעיכוב ביצוע צו הרישה מנהלי, עד למתן החלטה בערעור שהוגש על החלטת בית המשפט בחדרה (כב' השופט גולדברג) מיום 24.4.25, שניתנה בגדרי צה"מ 23367-08-23 (להלן: "ההחלטה").

2. בתקציר יוסיף, כי המבקש עתר במסגרת ההליך בבית משפט השלום לביטול צו הרישה מנהלי שהוצאה נגדו המשיבה מכוח חוק התקנון והבנייה, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התו"ב") ובד בבד, עתר לעיכוב ביצועו של צו הרישה.

3. המקרהין תור שפורט כי מדובר במבנה שלד בשלבי בנייה בין 2 קומות בשטח כולל של כ-727 מ"ר. צו הרישה המנהלי הונפק ביום 27.7.23, ושם פורט כי חל על העבודה האסורה שהוקמה על "המבנה". צו הרישה המנהלי שקבע כי מדובר במבנה המצויב בגוש 12128, חלקה 15 בכפר קרע (להלן: "המרקע עין").

4. בגין ההליך שנוהל בבית המשפט השלום הסכימו הצדדים במסגרת הדיון מיום 13.12.23, כי הבקשת לביטול צו הרישה תיקחה ללא צו להוצאות, וכן הוסכם כי צו הרישה לא יבוצע עד ליום 13.4.24. אלא מי, המבקש הגיש בקשה לעיכוב ביצוע צו הרישה בחודש 4/2024 והמועד הוואר עד ליום 31.10.24. יומיים עוגר למועד שנקבע, הוגשה בקשה נוספת לעיכוב ביצוע. ביום 12.11.4, דחה בית משפט קמא את הבקשה, וביום 20.11.24, בהתייחס לבקשת לעין חוזר, עמד על החלטתו תור שקבע כי המועד יוארך עד ליום 1.12.24.

5. על החלטה זו הוגש ערעור. ההליך התנהל בבית משפט זה בעפ"א 63134-11-24. בהחלטה מיום 17.12.24 אשר ניתנה במסגרת דיון שהתנהל, חזר בו המבקש מן הערעור. לצד זאת, ביקש לאפשר לו זמן לבצע הרישה עצמאית עד ליום 28.2.25 - תור שהתחייב שלא תוגש בקשה לעיכוב ביצוע צו הרישה. נקבע לחולופין כי אם לא תבוצע הרישה עצמאית, משפט קמא בפסק דין את הסכמת האמורה והערעור נדחה. נקבע לחולופין כי אם לא תבוצע הרישה עצמאית, המדינה תבצע זאת עד ליום 28.4.25.

ההחלטה מושא הבקשה

6. המשיבה הגישה בהליך המתנהל לפני בית משפט קמא בקשה להארכת המועד לביצוע צו ההחלטה על ידה. מכאן, עולה כי המבוקש לא פועל לבצע החלטה עצמאית תוך המועד שנקבע. בד בבד, הגיע המבוקש בקשה לעילוב ביצוע צו ההחלטה.

בית משפט קמאקבע בהחלטה מיום 23.4.25 כי המועד לביצוע צו ההחלטה מוארך עד ליום 5.5.25 או עד למנתן החלטה. בנוסף נקבע כי החלטה לא יבוצע עד למנתן החלטה בשתי הבקשות.

לאחר שהגישה המשיבה בקשה לדחית בקשה לעילוב הביצוע על הסף בהתאם להוראות ס' 425ט(א)(1) לחוק התו"ב המקנה סמכות לדון בבקשתו זו אך לבית המשפט האחרון שדן בעניין (כלומר - עפ"א 63134-11-24) -קבע בית משפט קמא בהחלטה מיום 24.4.25 כי הדין עם המשיבה קיבל את בקשתה, אף ללא צורך בתשובה המבוקש.

בהתאם, הורה כי יבוטל החלק בהחלטה מיום 23.4.25, המורה על אי ביצוע צו ההחלטה.

7. על החלטה זו הוגש ערעור ולצדיו בקשה בהולה למנתן צו עילוב ביצוע צו ההחלטה עד למנתן ההחלטה בערעור - זהה הבקשה המונחת לפניה. בהחלטה מיום 24.4.25, קבעתי כי עד למנתן ההחלטה ייעוכב צו ההחלטה.

עיקר טענת המבוקש בערעור היא כי המקראקען מושא צו ההחלטה צפוי להיות מושך בעת הקרובה (מבינה תכניתית) ובכך יתרה הזכיר שיאפשר לו להמשיך להתגורר במבנה. לטענת המבוקש, הערעור יתרה אם לא תתקבל בקשה לעילוב הביצוע.

8. בתשובה, המשיבה שבה על עמדתה כפי שהובאה בבית משפט קמא - כי סמכות לדון בבקשת עילוב ביצוע נתונה אך לבית המשפט האחרון שדן בעניין - קרי כב' השופט בנג'ו לפני התנהל עפ"א 63134-11-24. מכאן כי ההחלטה מושא הערעור בדיון סודה. המשיבה צינה כי המבוקש למעשה לא עמד בתcheinיות שנותן בהליך המתנהל בבית המשפט המחויז, אשר עוגן בפסק דין, שלא להגיש עוד בקשות מסווג עילוב ביצוע לגבי המקראקען. המשיבה עורתה לדוחות את הבקשה ולבטל את עילוב הביצוע הזמני שניתן.

9. המבוקש הגיע תשובה לתשובה המשיבה וטען, כי בית המשפט האחרון שדן בעניין בהתאם להוראות סעיף 425ט(א)(1) לחוק התו"ב הוא בית משפט קמא. ראשית, מפני שהמשיבה עצמה הגיעה את בקשת הארכה לעילוב הצו לבית משפט קמא ועת נתן בית המשפט החלטה בבקשתו, הפר למעשה להיות בית המשפט האחרון שדן בעניין. שנית, מכוח תקנה 4 لتקנים והבניה (סדרי דין בבקשתו לעניין צו ההחלטה מנהלי), תש"ע-2010 (להלן: "התקנות"), הקובעת כי בקשה להארכת מועד לביצוע צו ההחלטה תוגש לבית המשפט שדן בבקשתה לביטול הצו.

- לשיטת המבוקש, אין להתייר מצב בו התקנות אפשרות למשיבה לפנות לבית משפט קמא בבקשת הקשורה צו הריסה ואילו הוא נדרש לפנות לבית המשפט המחויז. חרף הלקונה בתקנות סbor המבוקש, Ci יש לפרש אותן באופן ולחזור כי היה רשאי להגיש את התביעה לעיוב ביצוע בבית משפט קמא.
- יותר מהו, טוען כי בנסיבות העניין על בית המשפט להחיל את הוראות ס' 3 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית צדק. זאת, חרף העובדה שמדובר בהליך מעין פלילי, תוך שנייתן לינוק את פרשנות הסעיף מכח ס' 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984.
- הmboksh הוסיף וטען, כי בבקשת המשיבה להארכת המועד לביצוע הצוו הוגשה בניגוד להוראות הדין. שכן, לא הוגשה במועד ולא שגורפה לה עדמת המשיב בכתב.
10. בדיון שהתנהל לפניי ביום 29.4.25, הצדדים שבו על עמדותיהם. בנוסף, טוען כי המשיבה כי הטענות כלפי התביעה להארכת מועד שהיא הגישה יוכרעו על ידי בית משפט, ומ声称 בית משפט זה אינו הפורום המתאים לדון בהן. כמו כן, צוין כי לא ניתן עוד לעכב את הצוו, הן מכוח הוראות סעיף 254(ד)(2) לחוק התו"ב הוואיל והעבודה האסורה אינה תואמת את הבניה מושא הצוו, והן מכוח הוראות סעיף 254(ז) שכן מצוי כל הפעמים שניתן היה לעכב את צוו התביעה. ב"כ המבוקש שב וטען כי שעיה שבית משפט קמא הנunder סמכות לדון בבקשת המשיבה, דן בה בפועל, אז נקבעת גם סמכות לmboksh להגיש את בקשתו לעיוב ביצוע בבית משפט קמא ועל שתי הבקשות להישמע לפניי.
11. לאחר שנתתי דעתך לטענות הצדדים בכתב ובעל-פה - אני סבורת כי דין התביעה להידחות בהעדר סמכותו של מותב זה לדון בה. ואלו טעמי
12. ראשית אבהיר כי התביעה לmboksh להארכת מועד אשר הגישה המשיבה בבית משפט קמא לא הוכרעה, הן ביחס לסמכותה להגיש אותה בהליך המתקיים שם והן ביחס לפגמים שנטענו שנפלו בהגשתה. במצב דברים זה, בית משפט זה אינו המקום המתאים להכריע בטענות המבוקש שנטענו כנגד המשיבה בעניינים האמורים, על כל ההשלכות המשתמעות מכך לשיטתו. משכך - אין להידרש לטענות המבוקש במידור זה.
13. למעשה השאלה הניצבת להכרעה היא מיהו בית המשפט המוסמן לדון בבקשת עיוב הביצוע. סעיף 254 לחוק התו"ב מסדיר את המתווה לעניין עיוב ביצוע של צו הרישה.

סעיף 254(א) לחוק התו"ב קובע כי:
אם הבקשה לעיכוב הביצוע היא בעניין צו שניתן לגבי פסק דין סופי - רשאי רק מי שהיה צד להילך להגיש את הבקשה והבקשה תוגש לבית המשפט האחרון שדן בעניין".

לאחר אי בהירות שהיאתה קיימת בפסקה ביחס למשמעות "בית המשפט האחרון שדן בעניין", נקבע הلقה ברע"פ 4959/23 טען ג'ומה נ' היחידה הארצית לאכיפת דיני התקנון והבניה (26.7.2023) (להלן: "הלכת ג'ומה"). פסק הדין עסוק בשאלת מהי הערכמה לה תינתן הסמכות לדון בבקשת לעיכוב ביצוע צו הריסה מנהלי שניתן לגבי פסק דין סופי על-ידי ערכאת הערעור. האם תינתן לערכמה הדינית שדנה בבקשת לביטול הצו, או שתינתן לערכמה הערעור שנתנה את פסק הדין הסופי.

כב' השופט כבבו עמד על הרצינול העומד בסיס החקיקה וקבע כך (פסקה 23):
אסכם את קביעתי עד כה. בסעיף 254(א) קבע המחוקק כי כאשר עסוקין בצו הריסה מנהלי שניתן לגבי פסק דין סופי, הסמכות לדון בבקשת לעיכוב ביצועו מסורה לבית המשפט האחרון שדן בעניין; ומטעות הדבר היא, שאם הערכמה הדינית היא זו שננתנה את פסק הדין הסופי, אז היא בית המשפט האחרון שדן בעניין. לעומת זאת, אם הוגש ערעור על פסק דין של בית משפט השלום, אז הערכמה המוסמכת לדון בבקשת לעיכוב ביצוע הצו היא בית המשפט המחויז, אשר נתן את פסק הדין הסופי בערעור. קביעתי זו עולה בקנה אחד אף עם עמדת העדכנית של המשיבה, אשר כאמור לעיל, הצרה על הטעות שנפלה בעמדתה בפני בית המשפט המחויז".
הלכה זו מושמת בערכאות השונות מאז פסיקת ההלכה האמורה (ראו למשל: עפ"א (מחוזי ח') 10389-08-24 סנא מחמוד סמרי נ' מדינת ישראל (26.9.2024)).

14. בעניינו, לית מאן דפלג כי הצו מושא המחלוקת הוא צו שניתן לגבי פסק דין סופי. כאמור בבית משפט קמא הוסכם על ידי המבקש כי הבקשת לביטול צו הרישה תידחה, משמע כי צו הרישה יותר על כנו. בהילך הערעור נדון ערעור על פסק הדין של בית משפט קמא כפי שאושר בהחלטותיו מנ' הימים 24.11.12 ו-20.11.24, במסגרתו נדחתה בבקשת המבקש לעיכוב ביצוע צו הרישה. بد בבד, הוגשה בבקשת לעיכוב ביצוע. בהילך הערעור - ניתן פסק דין הדוחה את הערעור. דהיינו - זהו בית המשפט האחרון שדן בעניין.
לא לモתר לציין כי במסגרת הדיון שהתנהל לפני המותב בערעור לא זו בלבד שהמבקש ביקש לחזור בו מהערעור, אלא שהתחייב שלא תוגש בבקשת לעיכוב ביצוע צו הרישה.

דא עקא, תוך הפרת התcheinות הנ"ל באופן מובהק, ותוך שנכללו בערעור טענות זהות לאלו שהועלו במסגרת ההילך דין - הגיש המבקש בבקשת נספת לעיכוב ביצוע. זאת ובහינתן כי סעיף 254(ב) לחוק התו"ב קובע כי בבקשת לעיכוב ביצוע של צו סופי ניתן לגיש פעם אחת בלבד - נחזה כי המבקש פועל ופועל בוגוד להחלטות שיפוטיות אשר ניתנו בהסכמה באמצעות שנות.

ambil' לקבוע מסמורות, יש לציין את הוראות סעיף 254(ד) לפייהן אין לעכב ביצוע צו הרישה אם העבודה האסורה אינה توאמת את התכנית החלה על המקרקעין. בעת זו, הדבר אינו מוכחש וה גם שהמבקש טוען לאופק תכנוני, נקבע כי אף אם יש ממש בטענות אלו, הרי כל אימת שמדובר בעבודה אסורה שאינה توאמת את התכנית החלה - החוק אינו מותר לቤת המשפט לעכב את ביצוע צו הרישה המנהלי, ובכך סותם את הגולן על העניין (ראה הלכת ג'ומה).

15. סיכומו של דבר - בית המשפט המוסמך לדון בבקשת לעיכוב ביצוע הוא בית המשפט שדן עפ"א 63134-11-24, ככלומר בית המשפט המחויז בחיפה שפסק דין יצא תחת ידי.

16. למען הסר ספק החלטתי מיום 24/4/25 המורה על עיכוב ביצוע עד למתן החלטה אחרת - בטלה. להודיע לצדים.

ניתנה היום, ז' איר תשפ"ה, 05 Mai 2025, בהuder הצדדים.